

advies
aan b&w

Sector	: Inwoners	Openbaar: ☒
Afdeling	: Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	:	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Silvie Brouwers Tel.: (0495) 57 50 00	
Portefeuillehouder(s)	: primair: P.P.H. Sterk : en: G.J.W. Gabriëls	Nummer B&W-advies: BW-008443

ONDERWERP

1. Afsprakenkader samenwerking welzijnswerk, GGD en het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg
2. Koersdocument verbinding onderwijs en kinderopvang met CJG

ADVIES

Kennismemen van het Afsprakenkader samenwerking welzijnswerk, GGD en het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg en vaststellen van het Koersdocument verbinding onderwijs en kinderopvang met CJG gemeenten Nederweert en Weert, Samenwerkingsverbanden 31.03 PO en VO en kinderopvang in Nederweert en Weert

TOELICHTINGRelatie met vorig voorstel:

Nadere uitwerking van het Beleidsplan jeugdhulp 2014-2016

Algemeen:

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. In Midden-Limburg is hiertoe het beleidsplan Jeugdhulp 2014-2016 opgesteld. Binnen de jeugdhulp hebben basisvoorzieningen een belangrijke rol. Onder basisvoorzieningen verstaan we de plekken, functies of voorzieningen die deel uitmaken van de "natuurlijke omgeving" van ouders en jeugdigen: de jeugdgezondheidszorg (JGZ), de verenigingen, de huisartsen, de kinderopvang, het welzijnswerk, de scholen etc. Basisvoorzieningen spelen een grote rol in preventie en het snel oppakken van vragen of problemen. In Midden-Limburg streven we er naar dat preventie en jeugdhulp in en om de basisvoorzieningen georganiseerd worden en dat deze voorzieningen ondersteuning krijgen bij het voorkomen en het omgaan met opvoed- en opgroei-problematiek. Het

Weert, 19 mei 2015 De directeur,	S		B	W	W	W	W
				HL	FvE	PS	GG
	akkoord						
		bespreken					X
Behandeling uiterlijk in college van 26 mei 2015							

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 26-05-'15

Nummer: 20

De secretaris,

Totaal aantal pagina's: 3
 Pagina 1

afgelopen jaar zijn er met betrokken partijen twee documenten opgesteld die hier nader handen aan voeten aangeven. Dit zijn 'het Koersdocument verbinding onderwijs en kinderopvang met CJG gemeenten Nederweert, Weert, Samenwerkingsverbanden 31.03 PO en VO en kinderopvang in Nederweert en Weert' en 'het Afsprakenkader samenwerking welzijnswerk, GGD en het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg'.

Argumenten:

Het Koersplan en het Afsprakenkader worden u hierbij aangeboden. Beide documenten zijn met betrokkenheid van relevante partijen tot stand gekomen. Beide documenten komen tegemoet aan de wens van basisvoorzieningen om helderheid te hebben over hun positie in het nieuwe jeugdstelsel. Binnen het onderwijs en de kinderopvang was er behoefte aan een document dat specifiek ingaat op onderwerpen als positionering en taken en rollen van het onderwijs, de kinderopvang en het CJG. De afspraken met de welzijnsinstellingen en de GGD zijn vastgelegd in een afsprakenkader. Hierin staan afspraken op hoofdlijnen en staan zaken als afstemming, lokale netwerken en beleid gericht zijn op het versterken van de basisvoorzieningen en burgers opgenomen. Het Koersdocument wordt ter vaststelling aan het college aangeboden, het Afsprakenkader ter informatie. Daarnaast worden beide documenten ter informatie aan de raad aangeboden. Insteek hierbij is om het college en de raad te informeren over de voortgang van de decentralisatie.

Kanttekeningen:

N.v.t.

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

N.v.t.

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

Begrotingspost:

N.v.t.

Beschikbaar bedrag:

N.v.t.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

❖ Overigen (bijv. afzender/aanvrager)

Nadere specificatie: Het onderwijs en de kinderopvang in de gemeenten Weert en Nederweert en het CJG hebben het Koersdocument reeds ontvangen. Het Afsprakenkader is door de werkgroepleden meegenomen naar de eigen organisaties (alle welzijnsinstellingen Midden-Limburg, GGD en CJG).

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

❖ TILS-lijst

❖ Niet van toepassing

Nadere specificatie:

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

❖ Niet van toepassing

OVERLEG GEVOERD MET

Intern:

R. Klaessen

Extern:

Beleidsmedewerkers 7 gemeenten Midden-Limburg
Werkgroep aansluiting onderwijs, kinderopvang met CJG
Werkgroep basisvoorzieningen

BIJLAGEN

Openbaar:

1. Afsprakenkader samenwerking welzijnswerk, GGD en het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg
2. Koersdocument verbinding onderwijs en kinderopvang met CJG gemeenten Nederweert, Weert, Samenwerkingsverbanden 31.03 PO en VO en kinderopvang in Nederweert en Weert

Niet-openbaar:

Niet van toepassing

Definitieve versie

Koersdocument verbinding onderwijs en kinderopvang met CJG

**Gemeenten Nederweert, Weert,
Samenwerkingsverbanden 31.03 PO en VO en
kinderopvang in Nederweert en Weert**

Definitieve versie

Het onderwijs evenals kinderopvang (0- 12 jaar) ¹ zijn voorzieningen in de directe omgeving van ouders en jeugd en zijn basisvoorzieningen voor ouders en jeugd. Ze vormen een belangrijke vindplaats voor vragen en problemen van ouders en jeugd. Het onderwijs en de kinderopvang spelen op dit moment al een grote rol in het voorkomen van problemen en het snel oppakken van vragen of problemen (preventie). Er is daarbij een ontwikkeling ingezet waarbij ouders/opvoeders steeds meer worden gezien als partners bij de opvoeding van en het onderwijs aan hun kinderen. In het beleidsplan jeugdhulp Midden-Limburg worden de basisvoorzieningen, inclusief het onderwijs en de kinderopvang, gevraagd om deze preventieve rol nog nadrukkelijker op te pakken. Deze voorzieningen hebben in het toekomstmodel jeugdhulp een zeer belangrijke rol. Een van de uitgangspunten van het toekomstmodel is dat preventie en jeugdhulp in en om basisvoorzieningen georganiseerd worden. Het CJG heeft hierin een breed scala aan taken. Het is de bedoeling om jeugd- en gezinswerkers van het CJG in te zetten in basisvoorzieningen. Met deze verbinding tussen basisvoorzieningen en het CJG beogen we gezamenlijk de eigen kracht van gezinnen te vergroten zodat opgroei- en opvoedproblemen bij kinderen en jongeren zo veel mogelijk worden voorkomen of vroegtijdig van een passende interventie worden voorzien. Dit willen we doen door de voorzieningen te ondersteunen bij het omgaan met en voorkomen van opvoed- en opgroei-problematieken. Ondersteunen betekent in deze "het in de eigen kracht zetten" van de basisvoorziening zodat de voorziening waar mogelijk zelf verder kan met de ouders/ jeugdigen. Niet alle basisvoorzieningen zijn op dit moment al volledig ingericht op het vervullen van deze nieuwe rol.

Binnen het onderwijs speelt de invoering van passend onderwijs. Op basis van de schoolondersteuningsprofielen dienen leerlingen integraal ondersteund te worden. Deze ondersteuning vindt bij onderwijsproblemen plaats vanuit het onderwijs, bij opvoed- of opgroei-problemen vanuit jeugdhulp (bekostiging gemeente). Binnen de kinderopvang is een start gemaakt met 'passende kinderopvang'. Partners maken zich sterk om kinderen met (complexe) ontwikkelingsproblematiek maximaal te laten participeren in de kinderopvang. Uitgangspunt hierbij is zo gewoon mogelijk waar het kan en met speciale ondersteuning waar dat moet.

Zowel het onderwijs in Midden-Limburg als de gemeenten zijn behoorlijk gekort op hun middelen. Samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en CJG is in dit licht absoluut noodzakelijk en hierin ligt ook de meerwaarde voor onze ouders en jeugd.

Voorafgaand aan het oppakken van deze opdracht heeft er overleg plaatsgevonden met bestuurders van de samenwerkingsverbanden onderwijs. Bestuurlijk heeft het onderwijs uitgesproken deze rol op te willen pakken, mits er opvolging is ingeval er meer ondersteuning nodig is dan die vanuit de basisvoorzieningen en het CJG geboden kan worden.

De opdracht:

in afstemming tussen onderwijs, kinderopvang, CJG en gemeenten

- Ondersteuning van kinderopvang en het onderwijs realiseren bij signalering en het omgaan met vragen en problemen bij opgroeien en opvoeden en bedreigde ontwikkeling.
- Het CJG, binnen de kaders van het CJG, toerusten om kinderopvang en het onderwijs te ondersteunen, aansluitend bij de ondersteuningsstructuur van het onderwijs of de kinderopvang.

Met deze opdracht is de werkgroep verbinding onderwijs-CJG aan de slag gegaan. De nadere uitwerking is opgenomen in dit document

Werkgroep

Een werkgroep bestaande uit een vertegenwoordiging vanuit het onderwijs, kinderopvang, CJG en gemeenten heeft gezamenlijk dit koersdocument opgesteld.

Wie heeft een rol binnen de verbinding kinderopvang, onderwijs en CJG?

De volgende partijen hebben een rol:

- Betrokkenen vanuit onderwijs, zoals leerkrachten/ docenten, intern begeleiders/ zorgcoördinatoren en directie (PO, VO en SO)

¹ Onder kinderopvang worden peuterspeelzaalwerk, dagopvang 0-4 jaar en buitenschoolse opvang 4-12 jarigen verstaan

Definitieve versie

- Betrokkenen vanuit kinderopvang
- Het CJG, via consultants en via jeugd- en gezinswerkers
- Ouders en jongeren
- Betrokken externe partners (bijvoorbeeld zorgaanbieders)

Beleidsmatig hebben het CJG, het onderwijs, de kinderopvang en de gemeenten een rol.

Uitgangspunten bij vormgeven verbinding onderwijs, kinderopvang en CJG

- Jeugd- en gezinswerkers worden binnen de kaders van het CJG ingezet in de ondersteuningsstructuur van scholen en kinderopvang en er is ruimte voor couleur locale
- Partnership is de basis waarop er met ouders en jongeren samengewerkt wordt. Dit betekent dat zij centraal staan, er aangesloten wordt bij hun vragen en er een beroep wordt gedaan op hun eigen verantwoordelijkheid en kracht. Er wordt gepraat mét ouders en jongeren en zij worden van meet af aan als partner beschouwd. Met andere woorden: werken volgens de methodiek 1Gezin1Plan.
- Implementatie vindt plaats in het gehele onderwijs (alle schoolbesturen en SWV) en kinderopvang in regio Midden-Limburg
- Eventuele ondersteuning komt snel beschikbaar, is op basis van partnership en wordt naar behoefte geboden op en rond plaatsen waar kinderen en opvoeders al vaak komen, zoals kinderopvang en scholen
- Eventuele ondersteuning kan eenvoudig geïntensiveerd worden waar nodig en verminderd wanneer dat kan
- Er is integrale ondersteuning wanneer er problemen zijn op het vlak van het gezin en onderwijs
- Expertise wordt versterkt door samen te werken
- Er wordt gebruik gemaakt van succesvolle initiatieven en samenwerkingen die er reeds zijn
- Door alle betrokkenen wordt er geïnvesteerd in preventie en eventuele ondersteuning wordt vroegtijdig ingezet

Basis jeugdhulp in Midden-Limburg

Bij het verbinden van onderwijs, kinderopvang en het CJG starten we uiteraard niet vanaf 'nul' in Midden-Limburg. Het koersdocument is gebaseerd op inzet, ervaringen, beleid en gedachtengoed van kinderopvang, scholen en gemeenten uit deze regio. Gebleken is dat, wanneer we willen gaan werken aan succesvolle verbindingen een aantal zaken nader uitgewerkt dient te worden. Dit zijn de positionering jeugd- en gezinswerker in het onderwijs en kinderopvang en een beschrijving taken en rollen van alle betrokkenen. Dit gebeurt in de navolgende paragrafen van dit koersdocument. Daarnaast dient een aantal basiselementen kort nader uitgelegd te worden. Dit zijn de werkwijze 1Gezin 1Plan en het CJG.

1Gezin 1Plan: 1G1P is een werkwijze waarbij professionals en gezinsleden en mensen uit het sociale netwerk die bij een gezin zijn betrokken één team vormen. Dit team werkt samen met de gezinsleden aan het "herstel van het gewone leven". Kerndoel is daarbij dat de kinderen in het gezin zich (weer) zonder belemmering of bedreiging kunnen ontwikkelen. Niet alleen het vormen van één team kenmerkt de werkwijze 1G1P, juist het onderliggende gedachtengoed is essentieel. In het gedachtengoed staat partnership centraal. Partnership is de basis waarop er met ouders en jongeren samengewerkt wordt. Dit betekent dat zij centraal staan, er aangesloten wordt bij hun vragen en er een beroep wordt gedaan op hun eigen verantwoordelijkheid en kracht. Er wordt gepraat mét ouders en jongeren en zij worden van meet af aan als partner beschouwd. Binnen het jeugdveld Midden-Limburg is de werkwijze 1G1P de basishouding. 1Gezin 1Plan is geïmplementeerd bij veel partijen in het jeugdveld en wordt nog verder uitgerold.

Het CJG Midden-Limburg: biedt verschillende vormen van opvoedondersteuning aan ouders en jeugdigen (van zwangerschap tot 23 jaar). Het CJG is al een aantal jaren actief in Midden-Limburg. Tot 2015 was het CJG actief in preventie, informatie, advies en lichte opvoedondersteuning (b.v. themabijeenkomsten, workshops en lichte persoonlijke ondersteuning). In het kader van de nieuwe Jeugdwet, hebben de gemeenten in Midden-Limburg de taken van het CJG uitgebreid. Het CJG heeft daartoe ook nieuwe mensen aangetrokken. Het CJG voorziet momenteel in:

- a. Preventie en informatie
- b. Consultatie, advies en lichte opvoedondersteuning
- c. Ambulante jeugdhulp
- d. Toegang naar individuele voorziening (gespecialiseerde jeugdhulp of specifieke vormen van jeugdhulp waaronder PGB)
- e. Toeleiding naar en samenwerking met het gedwongen kader en justitie

De taken a. en b. worden door de zogenaamde CJG-consultanten uitgevoerd. Veel basisscholen en kinderopvangaanbieders hebben contacten met deze consultants. De werkzaamheden die deze consultants

Definitieve versie

uitvoeren, blijven bestaan en veelal ook door dezelfde consultants uitgevoerd. De werkzaamheden c. t/m e. worden door de jeugd- en gezinswerkers uitgevoerd. Dit document gaat vooral in op deze taken en de verbinding van de jeugd- en gezinswerkers met het onderwijs en de kinderopvang.

Positionering

Binnen de pilots generalisten is er de nodige ervaring opgedaan met de positionering van jeugd- en gezinswerkers in het onderwijs en kinderopvang. Gebleken is dat een duidelijke positionering essentieel is voor het laten slagen van de samenwerking tussen de jeugd- en gezinswerkers en de school/ kinderopvang. Een duidelijke positionering betekent in deze dat het voor de betrokkenen duidelijk moet zijn hoe die positionering eruit ziet. Het betekent niet dat de positionering van jeugd- en gezinswerkers in de school of kinderopvang overal exact hetzelfde moet zijn. Het doel is ouders en kinderen te ondersteunen bij opgroei- en opvoedvragen. De verbinding tussen CJG en de school of kinderopvang is hierin essentieel.

Belangrijk met betrekking tot positionering is dat de jeugd- en gezinswerker slagvaardig te werk kan gaan. De jeugd- en gezinswerker moet aan de voorkant betrokken worden bij vragen, problemen of signalen en kunnen schakelen tussen diverse niveaus/ gradaties van problemen (flexibel tussen de niveaus van ondersteuning kunnen bewegen). Daarnaast moet de school of de kinderopvang optimaal kunnen profiteren van de inzet van de jeugd- en gezinswerker ten einde goede zorg en ondersteuning van de leerling vorm te kunnen geven. Verder is de jeugd- en gezinswerker de schakel naar alle disciplines binnen het CJG.

Ten aanzien van de positionering is er verder nog een aantal wensen/ ervaringen die meegenomen moet worden:

- Alle betrokkenen werken graag met vaste gezichten
- De jeugd- en gezinswerkers hebben momenten van aanwezigheid in de school/ kinderopvang en zijn verbonden aan de ondersteuningsstructuur van de betreffende school of kinderopvang.
- Er is ruimte voor lokale invulling
- Er is integrale ondersteuning wanneer er problemen zijn op het vlak van het gezin en onderwijs
- Laagdrempeligheid, bekendheid en toegankelijkheid zijn kernwaarden t.a.v. de positionering (zowel richting ouders, jongeren als beroepskrachten)

Positionering in het onderwijs: Dit alles in ogenschouw nemende is de conclusie dat jeugd- en gezinswerkers op twee niveaus ingezet worden in het onderwijs. Allereerst zijn jeugd- en gezinswerkers actief in elke school waar zij/ van waaruit zij ondersteuning bieden aan leerlingen cq. gezinnen en indien nodig de leerkracht of ib-er/ zorgcoördinator. Door in en vanuit elke school actief te zijn, kan de jeugd- en gezinswerker ook daadwerkelijk fungeren als het aanspreekpunt voor alle vragen over opvoeden en opgroeien en 'dichtbij' de leerkracht of ib-er/ zorgcoördinator en ouders staan. Binnen de school vormt de interne begeleider of zorgcoördinator het eerste aanspreekpunt voor de jeugd- en gezinswerkers. Bij opschaling van problematiek wordt het IOT ingeschakeld, waarin de lb-er of zorgcoördinator en de jeugd- en gezinswerker bij het IOT betrokken worden. Ten tweede heeft de jeugd- en gezinswerker dus ook een rol in het IOT of de CVB (Commissie Van Begeleiding speciaal onderwijs). In deze gremia komen de sleutelfiguren rondom zorg/ ondersteuning voor leerlingen bij elkaar. Jeugd- en gezinswerkers worden dus gekoppeld aan de IOT's of de CVB van de diverse scholen (vo) of schoolbesturen (po). Binnen de IOT's en CVB's kunnen alle betrokkenen komen tot een goede afstemming van ondersteuning/ zorg voor een leerling.

Positionering in de kinderopvang: Bij de kinderopvang ziet de zorgstructuur er anders uit dan bij het onderwijs. Bovendien zijn er verschillen tussen de kinderopvangaanbieders. Daarnaast heeft de kinderopvang al sinds meerdere jaren afspraken met de jeugdgezondheidszorg (JGZ) over ondersteuning van kinderen en gezinnen. Deze zijn er vanuit de wettelijke taken van de JGZ die hen een stevige positie geeft in met name de doelgroep 0-4 jarigen. Ook met de samenwerking kinderopvang-CJG is ervaring opgedaan in de pilots generalisten. Ook hier geldt dat er een duidelijke positionering moet zijn, dat de jeugd en gezinswerkers slagvaardig aan de slag moet kunnen gaan etc. Vanuit de pilot is de ervaring dat de samenwerking CJG-kinderopvang het beste tot zijn recht komt door aan te sluiten bij de afspraken die de kinderopvang heeft met de JGZ. Dit zijn veelal afspraken over het melden van signalen door de kinderopvang aan de JGZ en casusoverleg. Het betreft hier de doelgroep 0-4 jarigen. De JGZ is hierbij het eerste aanspreekpunt voor de kinderopvang. Het advies vanuit de ervaringen is om de JGZ als eerste aanspreekpunt te behouden voor de kinderopvang. De jeugd- en gezinswerker wordt door de JGZ of de kinderopvang ingeschakeld, als er meer nodig is dan hetgeen de JGZ kan leveren. Afspraken over aanspreekpunten moeten per kinderopvang gemaakt worden.

Taken en rollen

Definitieve versie

Het CJG heeft meerdere taken en rollen (zie pagina 2.) De taken van het CJG worden door verschillende typen medewerkers uitgevoerd. De contacten met basisvoorzieningen en ouders/ jeugd verlopen met CJG-consulenten en jeugd- en gezinswerkers.

Het onderwijs en de kinderopvang hebben zowel een educatieve als een pedagogische taak. Het onderwijs in de regio 31.03 streeft er naar om zoveel mogelijk leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces te laten doormaken, om alle leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs binnen de grenzen van de samenwerkingsverbanden te bieden, en om een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen van de samenwerkingsverbanden te realiseren. De kinderopvang richt zich op opvang en ontwikkeling van kinderen in samenwerking met ouders, onderwijs en soms ook welzijnswerk. Er wordt gestreefd naar een omgeving waarin het individuele kind zich positief kan ontwikkelen op het gebied van cognitieve-, sociaal-emotionele-, motorische- en taalontwikkeling.

Binnen de pilots is ervaring opgedaan met het samenkomen van deze verantwoordelijkheden. Er is ook behoorlijk inzicht in hoe samenwerking het beste tot zijn recht komt, zowel ten aanzien van de school, kinderopvang als het CJG. Het is de bedoeling om een duidelijke beschrijving te maken van de taken die er liggen voor de jeugd- en gezinswerker (en consulent van het CJG), scholen en kinderopvang. We willen hierbij streven naar een uniforme basis voor de samenwerking tussen het CJG en het onderwijs en kinderopvang, met ruimte voor couleur locale. Daarom is hier gekozen een beschrijving met twee onderdelen; 'basistaken en voorwaarden' en 'factoren couleur locale'. De couleur locale beschrijft veelal de ruimte die scholen/ kinderopvang hebben om de inzet van jeugd- en gezinswerkers in hun voorziening en omgeving passend te maken. De beschrijving kan als *leidraad* gebruikt worden voor het maken van afspraken in de samenwerking tussen de kinderopvang, het onderwijs en het CJG.

Basistaken:

Taken CJG/ jeugd- en gezinswerker:

- De jeugd- en gezinswerker is hét aanspreekpunt voor ouders, jeugdigen, kinderopvang en scholen omtrent opgroeien/ opvoeden en bedreigde ontwikkeling
- Biedt informatie aan ouders, jeugd en school/ kinderopvang. Deze taak kan ook door een CJG-consulent uitgevoerd worden
- CJG heeft een preventief aanbod, ook in overleg met de school/ kinderopvang en signaleert vragen en problemen op collectief niveau. Deze taak kan ook door een CJG-consulent uitgevoerd worden.
- Signaleren van vragen en problemen op individueel niveau
- Biedt ambulante hulp; inventariseert samen met jeugdigen/ ouders de hulpvraag, onderzoekt de eigen kracht en het netwerk van een gezin, samen met het gezin en andere betrokkenen wordt een ondersteuningsplan opgesteld, biedt outreachende hulpverlening op maat. Heeft daarbij ook oog voor mogelijke (veiligheids)risico's in het kader van de Jeugdwet
- Het CJG verzorgt toegang naar individuele voorzieningen (gespecialiseerde jeugdhulp, specifieke vormen van jeugdhulp). De jeugd- en gezinswerker zet waar nodig vormen van specialistische hulp in en schakelt in crisissituaties tijdig
- Toeleiding en samenwerking met het gedwongen kader en justitie
- Toegang naar het persoonsgebonden budget
- Levert ondersteuning op alle niveaus
- Is sparringspartner voor de leerkracht of ib-er/ zorgcoördinator en ondersteunt hen
- Heeft schakelfunctie tussen school/ kinderopvang en ouders/ kind/ jongeren
- Terugkoppeling naar alle betrokkenen
- Werkt samen met andere partijen betrokken bij gezin, school en kinderopvang

Taken onderwijs:

- Signaleren van vragen en problemen ouders, leerlingen en de leerkracht of ib-er/ zorgcoördinator en deze bespreken met ouders en jeugdige.
- Casuïstiek gezamenlijk met de jeugd- en gezinswerker oppakken en afspraken hierover maken (basishouding is 1G1P)
- Samenwerken met andere partijen betrokken bij het gezin, de school en de kinderopvang (basishouding is 1G1P)
- Zorgen voor een goede positionering van de jeugd- en gezinswerker in de ondersteuningsstructuur van de school
- Verbinding en uitwisseling met kinderopvang
- Schakelen met het IOT
- Bewaken van de didactische en pedagogische ontwikkeling
- Ouders verwijzen, op de hoogte brengen CJG
- Laagdrempelig blijven voor ouders om zorgen te bespreken

Definitieve versie

- Vertrouwen geven aan ouders
- Voeren oudergesprekken, bespreken evt zorgen.
- Warme overdracht tussen de scholen
- Activiteiten op het vlak van preventie

Taken kinderopvang:

- Opvang en verzorging kinderen (0-12 jaar)
- Zorg bieden zoveel mogelijk kind nabij (0-12 jaar) (basishouding is 1G1P)
- Signaleren vragen van ouders en problemen bij kinderen (0-12jaar)
- Contact leggen CJG samen met of in overleg met ouders (0-12 jaar)
- Contact leggen school samen met of in overleg met ouders (4-12 jaar)
- Ouders verwijzen, op de hoogte brengen CJG (0-12 jaar)
- Laagdrempelig blijven voor ouders om zorgen te bespreken (0-12 jaar)
- Vertrouwen geven aan ouders (0-12 jaar)
- Voeren oudergesprekken, bespreken evt zorgen. (0-4 jaar jaarlijks of op indicatie, 4-12 jaar op vraag van kinderopvang of op vraag van ouders)
- Casus overleg consultatiebureau (GGD/JGZ) 0-4jaar
- Warme overdracht naar de basisschool (bijna 4 jaar)
- In kaart brengen van de ontwikkeling van kinderen. (0-4 jaar)

Basisvoorwaarden CJG en onderwijs/ kinderopvang:

- Laagdrempelig bereikbaar, zichtbaar, flexibel
- Direct beschikbaar voor ondersteuning en begeleiding
- Kennis van relevante/lokale netwerk
- Werken met en volgens de methodiek 1 Gezin 1 Plan
- Praten met ouders/kind/ jongere en ouders meteen betrekken bij signalen of zorgen over opvoeding of ontwikkeling van een jeugdige
- Wederzijdse kennis van onderwijs/ kinderopvang en CJG van elkaars werkwijzen en aanpak;
- Eventuele ondersteuning komt snel beschikbaar, gaat uit van eigen kracht en verantwoordelijkheid van ouders en jongeren en wordt geboden op en rond plaatsen waar kinderen en opvoeders al vaak komen, zoals kinderopvang en scholen.
- De bereidheid van onderwijs, kinderopvang en aanbieders jeugdhulp (incl. het CJG) om samen met (complexe) problematieken aan de slag te gaan en afspraken te maken over wie, welke actie onderneemt. Basisregel in deze is dat ouders regisseur zijn. Wanneer ouders geen regisseur kunnen zijn, neemt de partij waar het primaat aan acties ligt het voortouw (basishouding is 1G1P)
- Duidelijkheid over verantwoordelijkheden en verwachtingen tussen kinderopvang/onderwijs en CJG
- Aanwezigheid van herkenbare overlegstructuren
- De mogelijkheid om te schakelen tussen ondersteuningsaanpak (soms meer, soms minder).
- Snel aan de slag kunnen en snel kunnen schakelen
- Tijd en ruimte om de omslag te maken (het is essentieel dat bekend is dat nieuwe werkwijze vooral in het begin veel tijd kost).
- Tijd en ruimte voor leerkrachten en docenten om kinderen extra ondersteunen in de klas
- Samenwerken op casusniveau
- Er is ruimte voor differentiatie (couleur locale)
- Er zijn afspraken over escalatie (zie paragraaf Escalatie)

Factoren couleur locale CJG en onderwijs/ kinderopvang:

- De eigenheid (structuur en cultuur) van iedere school/ kinderopvang;
- De samenstelling van iedere schoolpopulatie;
- Concrete ondersteuningsbehoeften van de leerkracht of ib-er/ zorgcoördinator;
- Flexibele inzet in uren, taken per school/ opvangvoorziening en gedurende het (school)jaar
- Aansluiting bij andere activiteiten in/ op school/ kinderopvang (bijvoorbeeld vanuit welzijnswerk)
- Werkwijzen en aanpak school/ kinderopvang
- Taken en rollen andere hulpaanbieders in de school of opvangvoorziening (bijvoorbeeld jeugdhulpaanbieders zoals zorgaanbieders, maar ook logopedie, welzijnswerk etc.)
- Rol en taken aanverwante initiatieven zoals het Regionaal Kennis en Expertise Centrum (SBO, SO, VSO en jeugdhulp onder 1 dak)

Definitieve versie

Uitrol

Het CJG benadert in de eerste helft van 2015 elke school. Indien er een kinderopvang verbonden is aan de school, wordt deze ook benaderd. Een school geeft zelf aan of er kinderopvang is. Het CJG en de school/ kinderopvang maken aan de hand van de leidraad (pagina 4. en 5) afspraken over de samenwerking. Insteek van het CJG is aansluiten bij wat er nodig is, helder maken wat de verwachtingen over en weer zijn, flexibiliteit en elkaar weten te vinden. Maatwerk is het onderliggende motto. Er worden in deze lijn geen afspraken in de vorm van overeenkomsten, contracten o.i.d. vastgelegd. Via concrete casussen krijgt de samenwerking nog nader vorm.

Het CJG draagt zelf zorg voor communicatie richting ouders, jeugd en professionals. De beroepskrachten in het onderwijs en de kinderopvang, krijgen het koersplan toegestuurd.

Escalatie

De samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en CJG verloopt op basis van afspraken tussen de betrokken partijen. Bij het in gebreke blijven van een van de partijen wordt er opgeschaald. Dit gebeurt op de volgende manier:

1. Gesprek tussen de direct betrokkenen. Bij geen resultaat;
2. Opschalen naar teamleider CJG en IOT. Bij geen resultaat;
3. Opschaling naar management (CJG) en directieniveau (onderwijs en kinderopvang). Bij geen resultaat;
4. Opschaling naar klachtenprocedure gemeente en/of klachtenregeling onderwijs en kinderopvang

Financiën

De samenwerking onderwijs, kinderopvang met CJG is realiseerbaar met gesloten beurzen. De taken die benoemd zijn in dit koersdocument zijn zowel voor het CJG als het onderwijs en de kinderopvang basistaken.

Evaluatie

De samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en het CJG wordt op 3 niveaus geëvalueerd:

-op het niveau school/ kinderopvang voorziening en CJG wordt er geëvalueerd door de betrokkenen van de school/ kinderopvang en de betrokkene van het CJG.

- op het beleid/ ontwikkelingsniveau: tussen IOT en iemand van het CJG. Wie dat is, is afhankelijk van de situatie. (jeugd- en gezinswerker, gedragswetenschapper, procesbegeleider of management van het CJG). Voorlopig zal aansluiting gezocht worden bij het bovenschoolse IB-ers overleg en het zoco-overleg. Deze overleggen vinden een aantal keren per jaar plaats. Voor de kinderopvang staat het onderwerp op de agenda bij de Lea-werkgroep VDB.

-De samenwerking CJG-onderwijs en kinderopvang staan ook op de agenda van de Lea en is onderdeel van het jeugdbeleid. Het zal derhalve ook gevolgd en geëvalueerd worden in de lea-structuur en de jeugdhulp structuur. Voorlopig komt de werkgroep die het koersplan voorbereid heeft bij elkaar om vinger aan de pols te houden. Dit zal nog 2 maal zijn in 2015.

Bijlagen: Eventuele lokale afspraken en activiteiten:

1. Weert: Resultaatafspraken VVE

Definitieve versie

Definitieve versie

Afsprakenkader samenwerking welzijnswerk, GGD en het Centrum voor Jeugd en Gezin in Midden- Limburg.

Investeren in preventie, signalering en eigen kracht

Inleiding

Een van de doelen van de nieuwe jeugdwet is vereenvoudiging van het jeugdstelsel waarin er een transformatie moet plaats vinden naar preventie en het uitgaan van ieders verantwoordelijkheid en kracht. Gemeenten waren al verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid. Met de nieuwe taken dient beter de verbinding te worden gelegd tussen preventie, lichte en zware ondersteuning.

Gemeenten stimuleren een participerende samenleving waarin mensen meer voor elkaar willen betekenen en waarin eigen verantwoordelijkheid voorop staat. Gemeenten zetten in op ontzorgen, normaliseren en demedicaliseren. Preventie is hierbij een voorwaarde. De basisvoorzieningen¹ vervullen hier een voorname rol. Zij hebben een belangrijke signaleringsfunctie en dragen soms ook zorg voor (lichte) ondersteuning aan gezinnen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) heeft de opdracht om indien nodig, nadere ondersteuning aan de basisvoorziening te bieden in preventie, signalering en het in de eigen kracht zetten van het kind/gezin. Andersom kan de basisvoorziening, het CJG en de keten ook verder versterken.

Doelstelling

Doel van dit afsprakenkader is om de samenwerking tussen de basisvoorziening en het CJG te versterken en afspraken te maken over het ondersteunen, waar nodig, van de basisvoorziening bij het signaleren van en het omgaan met vragen en problemen bij opgroeien en opvoeden. Ingezet wordt op:

- Versterken van de samenwerking tussen de basisvoorziening en het CJG;
- Het toerusten van het CJG om met de basisvoorziening samen te werken / de basisvoorziening te ondersteunen;
- Het realiseren van een consultatiefunctie voor professionals en/of vrijwilligers;
- Het bevorderen van een toename van het aantal ouders en jongeren dat actief betrokken is bij gesprekken en het opstellen van een gezinsplan.

Resultaat

- Uiteindelijk dient er binnen het nieuwe jeugdstelsel een goed functionerende samenwerking tussen de basisvoorziening en het CJG te zijn waarbij:
- ouders en jongeren eerder geholpen worden door de basisvoorziening;
 - ouders en jongeren langer worden gevolgd en ondersteund;
 - het CJG en de basisvoorziening intensief samenwerken;
 - het CJG de basisvoorziening ondersteunt en vice versa;
 - er een consultatiefunctie voor professionals en/of vrijwilligers is;
 - de ouders en jongeren vaker actief zijn betrokken bij gesprekken en het opstellen van een gezinsplan.

¹ Onder basisvoorzieningen worden zowel professionele als niet professionele voorzieningen verstaan waar alle ouders en kinderen normaliter gebruik van maken. Bijvoorbeeld: welzijnswerk, jeugdgezondheidszorg en verenigingen.

Uitgangspunten

Bij de uitwerking van de doelstelling wordt uitgegaan van:

- Gemeentelijk beleid dat daadwerkelijk gericht is op het versterken van de pedagogische infrastructuur en op het uitdagen van de samenleving tot participeren.
- Het zoeken van aansluiting bij zaken die binnen de huidige jeugdzorgpraktijk goed lopen en/ of wat betreft samenwerkingsstructuur goed georganiseerd zijn. Het streven is om deze goede voorbeelden te behouden en indien nodig te vertalen naar de nieuwe structuur.
- De resultaten van de werkgroep ondersteuningsstructuur onderwijs-CJG en de uitkomsten van de werkgroep preventiearrangementen.
- Het spreken van 1 'taal', 1 boodschap (o.a. Triple P) vanuit het gehele jeugdveld richting de ouders/ jeugd, zodat ouders/ jeugd weten waar ze aan toe zijn.
- In standhouden van lokaal maatwerk per gemeente.
- Het inzetten van ondersteuning zo laag als mogelijk, maar ook zo hoog als noodzakelijk (dit komt neer op een goede inschatting van de vraag). Dit houdt in dat er tijdig wordt op- en afgeschaald, waarbij het noodzakelijk is dat de diverse partners binnen het Jeugdstelsel op de hoogte zijn van elkaars aanbod en doelstellingen.
- De doelstellingen van de transformatie van het jeugdzorgstelsel dat inzet op o.a. het normaliseren en demedicaliseren.

Uitwerking

Aan de hand van bovengenoemde doelen, resultaten en uitgangspunten is het in bijlage 1 opgenomen afsprakenkader ontwikkeld. In dit afsprakenkader wordt aangegeven welke acties er uitgezet worden om geformuleerde doelen te behalen, wie hier verantwoordelijk voor is/bij betrokken zijn en wanneer dit gerealiseerd moet zijn of dat het een continu proces is.

Door het welzijnswerk is reeds in kaart gebracht wat zij kunnen betekenen bij de ondersteuning van jeugdigen (zie bijlage 2). Een korte omschrijving van de Jeugdgezondheidszorg (de GGD) en het CJG zijn opgenomen in bijlage 3 en 4. De GGD doet een oproep om hetgeen opgenomen is in dit afsprakenkader in ogenschouw te nemen bij de kerntaken discussie over de taken van de GGD in het voorjaar van 2015.

Monitoring

Het afsprakenkader zal op regionaal niveau gemonitord worden binnen het regionaal Preventieoverleg wat tweemaal in het jaar plaats vindt. Daarnaast zullen er op lokaal niveau afspraken gemaakt worden met het welzijnswerk op grond van dit afsprakenkader. Deze onderdelen zullen lokaal gemonitord moeten worden.

Bijlage 1: Afsprakenkader samenwerking welzijnswerk, GGD en het Centrum voor Jeugd en Gezin 2015-2016

Wat	Wie	Hoe (noem concrete activiteiten)	Wanneer (per activiteit zo concreet mogelijk benoemen)
1.	Alle basisvoorzieningen, CJG, gemeenten	<p>Ontmoeting uitvoerende professionals. Het CJG organiseert lokaal in het voorjaar startbijeenkomsten. Dit is een uitstekend moment om elkaar, elkaars taken, aanbod en verantwoordelijkheden te leren kennen. Basisvoorzieningen worden uitgenodigd voor deze bijeenkomsten. Het onderwijs en de kinderopvang dient hier op een later moment ook bij betrokken te worden</p> <p>Voor het vergroten van de kennis van het aanbod kan tevens gebruik gemaakt worden van de preventiearrangementen, zoals deze worden opgesteld i.h.k.v. de transitie Jeugdzorg.</p> <p>Organisaties dragen zelf structureel zorg voor het up-to-date houden van deze kennis. Het is de bedoeling dat via de startbijeenkomsten hier een (nieuw) begin/vervolg aan gegeven wordt. Het up-to-date houden van de kennis kan via beleidsoverleg</p>	<p>CJG neemt initiatief voor lokale bijeenkomsten in september/oktober 2015 (indien mogelijk eerder).</p> <p>Doelstelling is de preventiearrangementen voor 1 juli 2015 gereed te hebben. Vervolgens zullen deze gedeeld worden met de basisvoorzieningen.</p> <p>Via startbijeenkomsten september/oktober 2015. In het preventieoverleg, voor 2015 gepland in maart en september, en via de mogelijke ontstane lokale netwerken.</p>

	Wat	Wie	Hoe (noem concrete activiteiten)	Wanneer (per activiteit zo concreet mogelijk benoemen)
2.	Het optimaliseren van afstemming tussen de diverse organisaties, op-en afschalen, doorverwijzen	Alle basisvoorzieningen, CJG, gemeenten	<p>Dit kan door het voeren van periodiek gezamenlijk overleg op lokaal en/of regionaal niveau. Overleg op beleidsniveau (preventie overleg) en casusoverleg.</p> <p>De huidige overlegstructuur op casusniveau is aan het veranderen als gevolg van de transitie. Onderzocht wordt in hoeverre we kunnen komen tot een lokale netwerkgorganisatie of overlegvorm die de afstemming tussen de diverse organisaties versterkt. Trekker zijn de gemeenten</p> <p>In subsidieovereenkomsten en contracten (op hoofdlijnen) tussen gemeenten, de basisvoorzieningen en de jeugdhulpverleners opnemen dat er afstemming moet zijn, en dat er op- en afgeschaald dient te worden.</p> <p>Op beleidsniveau monitoren van op- en afschalen en afstemming. Kan een onderdeel worden van sturingsdashboard Midden-Limburg en/ of monitoring CJG en de monitoringsafspraken met de</p>	<p>In de (lokale) casusoverleggen</p> <p>Preventieoverleg, voor 2015 gepland in maart en september.</p> <p>Gereed oktober 20015</p> <p>Per gemeente, najaar 2015</p> <p>Dashboard wordt in maart 2015 ontwikkeld.</p>

			basisvoorzieningen. Gemeenten nemen dit mee.	
	Wat	Wie	Hoe (noem concrete activiteiten)	Wanneer (per activiteit zo concreet mogelijk benoemen)
3.	Basisvoorziening en het CJG versterken elkaar ten gunste van de burger en de professionals. Dit gebeurt vraaggericht en is gericht op samenwerken en versterken van elkaar.	Basisvoorzieningen, CJG	Via actiepunten genoemd bij 'vergroten kennis en rollen' (1) en 'versterken afstemmen' (2). Het CJG en basisvoorziening wisselen kennis en kunde uit. Vraaggericht. Bij voorbeeld via training. Eerste behoeftepeiling kan gedaan worden bij de bijeenkomst genoemd bij de actiepunten 'vergroten kennis en rollen' en 'versterken afstemmen'.	Continue CJG neemt initiatief voor lokale bijeenkomsten in het voorjaar 2015.
4.	Het CJG vervult een consultatiefunctie voor professionals en vrijwilligers werkzaam in de basisvoorzieningen	CJG	De basisvoorzieningen kunnen een beroep doen op het CJG voor consultatie. De consultatiefunctie wordt jaarlijks geëvalueerd in het Preventieoverleg. Het CJG levert vooraf cijfermateriaal hiervoor aan. Uitgangspunt is dat er met i.p.v. over de ouders en jongeren gesproken wordt wanneer er over een gepersonaliseerde casus gesproken wordt (een casus met naam en toenaam).	Continue. Jaarlijks evalueren in het Preventieoverleg.

5.	Zichtbaar zijn in de wijken/kernen met als doel meer bekendheid genereren.	Basisvoorzieningen en CJG	Door o.a. aan te sluiten bij activiteiten in de wijken, zichtbaar te zijn in voorzieningen als een school, weten inwoners wat een organisatie zoal doet en deze gemakkelijker benaderbaar (laagdrempelig). Dit moet lokaal georganiseerd worden. Als organisaties gezamenlijks presenteren naar de inwoners (lokaal organiseren). Dit kan een opdracht zijn voor de lokale netwerken genoemd onder 2.	Continue Nader te bepalen
6.	De jeugdgezondheidszorg versterkt haar rol als leverancier van lokaal relevante informatie over de toestand van de jeugd en trends en mogelijke risico's (als basis voor beleid en ter versterking van passend preventief aanbod).	Wie GGD	Hoe (noem concrete activiteiten) Levert focuspunten op voor CJG en basisvoorzieningen. GGD deelt resultaten op lokaalniveau. Momenteel is alleen de jeugdmonitor voorhanden. GGD heeft ook andere gegevens en gaat een werksessie organiseren over de ontsluiting hiervan. Gemeenten gaan deelnemen.	Wanneer (per activiteit zo concreet mogelijk benoemen) Continue In juni 2015 zullen hier gesprekken over gevoerd worden tussen de GGD en de gemeenten.
7.	Verenigingen/vrijwilligersinitiatieven vergroten hun bekendheid van de lokale mogelijkheden met betrekking	Verenigingen, verenigingsondersteuning,	Inventariseren wat er lokaal aan aanbod is voor de verenigingen, en waar de vragen van	Start mei 2015. Gereed begin vierde kwartaal 2015.

	tot opvoedondersteuning, zoals het CJG.	gemeenten, CJG, basisvoorzieningen	de verenigingen liggen met betrekking tot opvoedondersteuning. De lokale beleidsmedewerkers nemen het initiatief tot het opstellen van het plan van aanpak in gezamenlijkheid met de betrokken partners.	
	Wat	Wie	Hoe (noem concrete activiteiten)	Wanneer (per activiteit zo concreet mogelijk benoemen)
8.	Gemeenten formuleren beleid gericht op doorgaande lijn, versterking van de pedagogische infrastructuur en participatie.	Gemeenten	Gemeenten geven uitvoering aan het beleidsplan jeugdhulp 2014-2016 Gemeenten stellen samen met de diverse partners in het jeugdveld tijdig nieuw beleid op met daarin nadrukkelijk aandacht voor deze thema's.	2015, 2016 Start voorjaar 2016. Besluitvorming vierde kwartaal 2016.
9.	Organiseren vaste aanspreekpunt binnen de organisaties	Alle basisvoorzieningen, CJG	Zorg voor een vast aanspreekpunt binnen de organisatie waar andere organisaties zich tot kunnen wenden. Zorg tevens voor een vast "reserve" aanspreekpunt in het geval het eerste aanspreekpunt niet aanwezig is. Het CJG neemt het initiatief hiervoor en gaat iets inrichten op de website www.cjgml.nl . Iedereen geeft de aanspreekpunten door aan het CJG.	Maart 2015. Aanleveren bij Tanja van Duuren. Tanja.vanduuren@cjgml.nl

Bijlage 2: De betekenis van Welzijnswerk bij ondersteuning van Jeugd

Doel welzijnswerk in Jeugd domein: versterken pedagogische civil society

Het welzijnswerk is preventief van aard doordat het zich richt op onderstaande doelen:

- Samenhang bevorderen tussen kinderen, jongeren, ouders, buurt en professionele en vrijwillige organisaties, scholen, verenigingen, e.d. (sociale kaart; verbinden, verknopen van kennis);
- Versterken eigen kracht, vaardigheden en netwerk van kinderen, jongeren en ouders; hierbij kijken hoe zij zelf antwoord kunnen geven op hun vragen, danwel met behulp van eigen netwerk, danwel lichte ondersteuning;
- Stimuleren van initiatieven waarbij netwerken en burgerkracht versterkt worden door deze aan te jagen, te faciliteren en ondersteunen.

Kernwoorden hierbij zijn:

- Verbinden
- zoeken naar eigen mogelijkheden jeugd en ouders (deproblematiseren / deprofessionaliseren)
- Van individueel naar collectief

Sterke punten welzijnswerk

- Signaleringsfunctie door grote mate van nabijheid (in buurten e.d.), waardoor laagdrempelig en aanklampbaar en "zonder agenda" (signaleringsfunctie is ook bij anderen, maar hebben vaak andere taakstelling, bijv. leerkracht is school moet 30 kinderen lesgeven);
- Kan snel mensen bijeenbrengen, vrijwilligers vinden en faciliteiten regelen op basis van vragen/wensen uit de wijk;
- Kan netwerk inschakelen van andere (vrijwilligers-)initiatieven in de wijk;
- Kan direct ondersteuning bieden, of verwijzen bij veel voorkomende pedagogische vragen;
- Draagt zorg voor 'couleur locale': vanuit brede kennis en contacten, nauw aansluiten bij specifieke vragen en specifieke mogelijkheden in de buurt (maatwerk ipv standaarden).

Kortom het welzijnswerk is actief op het gebied van:

- Versterken van civil society (primaire preventie)
- Signaleren van trends
- Binden en verbinden verschillende groepen en (vrijwilligers)organisaties

- Versterken van eigen vaardigheden en netwerk van jeugdigen en ouders
- Faciliteren/ initiëren/ondersteunen collectieve activiteiten

Het welzijnswerk is onderscheidend, m.n. vanwege

- Laagdrempelig, aanklambaar (m.n. voor doelgroepen in sociaal-economisch en taalzwakke milieus)
- Mobiliseren vrijwilligers
- Lokaal maatwerk
- Snel en pragmatisch

November 2014 - opgesteld door: Wel.kom, Synthese, Menswel, Punt Welzijn en Vorkmeer.

Bijlage 3: De betekenis van de jeugdgezondheidszorg bij ondersteuning van Jeugd

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is onderdeel van de Wet Publieke Gezondheidszorg (WPG). Kenmerkend voor de publieke gezondheidszorg is dat er in principe geen individuele hulpvraag aan ten grondslag ligt, maar sprake is van een maatschappelijke vraag. De JGZ heeft als doel het bevorderen, beschermen en bewaken van de gezondheid, de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van jeugdigen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar. Binnen de JGZ, onderdeel van de GGD Limburg Noord, is o.a. geïnvesteerd in vroegsignalering door middel van de methodiek "Samen Starten". Alle gezinnen van jonge kinderen worden gescreend op aanwezige risicofactoren die kunnen leiden tot ontwikkelingsachterstanden of problemen. Gezinnen waar een combinatie van risicofactoren aanwezig is worden door de JGZ actief gevolgd. Waar nodig wordt hulpverlening betrokken.

De jeugdgezondheidszorg ziet via het consultatiebureau en het vaccinatieprogramma bijna alle jeugdigen, vanaf jonge leeftijd. Daarnaast vinden er op indicatie prenataal huisbezoeken plaats vanuit de JGZ. Daarnaast beschikt de JGZ over deskundigheid en methoden om de situaties van de jeugdigen in de regio in beeld te brengen, inclusief trends en mogelijke risico's.

Doel Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Jeugddomein: gezond en veilig opgroeien van kinderen.

De jeugdgezondheidszorg (JGZ)

- ziet vrijwel alle kinderen – gemiddeld bereik ligt (ver) boven 90%
- komt achter de voordeur, in buurten en op scholen;
- geeft effectieve preventieve voorlichting, advies en ondersteuning – hanteert evidence based of practice based programma's (zoals Triple P)
- signaleert eventuele problemen tijdig – vanaf de – 9 maanden in een prenataal ZAT tot 18 via regelmatige contactmomenten
- is een belangrijke samenwerkingspartner – via b.v. samenwerkingsovereenkomsten in het kader van Samen Starten, Triple P of de Verwijsindex
- is een schakel tussen zorg en welzijn – op basis van de specifieke sociaal-medische competenties van de medewerkers
- speelt een rol in de toegang tot jeugdhulp - o.a. ook via het naleven van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- heeft zicht op (gezondheids-)problemen in een buurt en op scholen
- schakelt snel de juiste hulp in -
- geeft advies met betrekking tot gezondheidsbeleid –duiding van bijvoorbeeld de uitkomsten van de Jeugdmonitor of het DD-JGZ
- in de Jeugdwet is opgenomen dat de Jeugdarts rechtstreeks kan verwijzen naar jeugdhulp

Kernwoorden hierbij zijn:

- signaleren- voorlichting, advies, instructie en begeleiding.
- eigen kracht van kinderen, jongeren en ouders versterken
- normaliseren
- preventie en lichte ondersteuning om waar mogelijk zwaardere hulp te voorkomen
- duiding trends en ontwikkelingen

Sterke punten Jeugdgezondheidszorg

- Sociaal-medische, ontwikkelingsgerichte expertise, kennis van gezondheid, ontwikkeling en opvoeding
- Groot 'bereik', alleen de Jeugdgezondheidszorg heeft (vrijwel) alle kinderen in beeld, heeft met het Digitale Dossier Jeugdgezondheidszorg een schat aan informatie in huis
- Laagdrempelig, de Jeugdgezondheidszorg brengt bezoeken thuis, is aanwezig in de scholen en buurten en kent hoge 'opkomst' percentages

Kortom de Jeugdgezondheidszorg is een belangrijke basisvoorziening in het licht van meer preventief, lokaal opereren gebaseerd op de eigen kracht van de burger (het gezamenlijk perspectief op de drie decentralisaties)

De Jeugdgezondheidszorg is onderscheidend, m.n. vanwege

- Het zijn de enige preventief opererende medewerkers die gezondheid, ontwikkeling en opvoeding combineren
- Het als enige organisatie alle kinderen in beeld heeft
- Door alle ouders en kinderen wordt gekend
- Goed scoort in onderzoeken op kosteneffectiviteit ('Kosteneffectiviteit van de jeugdgezondheidszorg Paul Dam maart 2012') en b.v. het consultatiebureau ('Rapportage CBS: oktober 2014 De gemiddelde score op een schaal van 1 tot 10 waarmee de ouder of verzorger het consultatiebureau waardeerde bedroeg 7,3')

April 2015 - opgesteld door: GGDLN

Bijlage 4: De betekenis van het CJG bij ondersteuning van Jeugd

Het CJG is de (netwerk)organisatie voor informatie en advies, opvoedingsondersteuning en jeugdhulp. Het CJG heeft een laagdrempelige functie voor opvoed- en opgroeiondersteuning. Preventieve activiteiten, goede voorlichting en doelgerichte informatie en advies vormen de basis van de dienstverlening. Het CJG werkt intensief samen met de basisvoorzieningen. Daarnaast is het CJG uitgebreid met jeugd- en gezinswerkers die in gebiedsgebonden teams werken. Hierbinnen participeren ambulante werkers uit de huidige specialistische jeugdzorg. Daardoor ontstaan er integrale teams in het voorliggend veld, die snel en vroegtijdig ouders en jeugdigen ondersteunen. Instroom in duurdere (gespecialiseerde) jeugdhulp wordt hiermee verminderd. Het CJG vormt (met de huisartsen en medisch specialisten) de toegang naar de gespecialiseerde jeugdhulp.

Het CJG is lokaal aanwezig in de zeven Midden-Limburgse gemeenten.

Kortgezegd zijn de taken van het CJG grofweg als volgt in te delen:

- Informatie en advies.
- Consultatie en lichte opvoedondersteuning.
- Ambulante hulp.
- Toegang naar de gespecialiseerde jeugdhulp.

